

Nekateri problemi uveljavljanja ekonomskih enot

Prva stališča

NAJPREJ USTVARITI — POTEM ŠELE DELITI

Na zadnjem plenumu Okrajnega sindikalnega sveta Kranj, ki je bil prejšnji petek, so razpravljali predvsem o nadaljnji decentralizaciji delavskega samoupravljanja oziroma o uveljavljanju oblik neposrednega upravljanja v delovnih kolektivih. Iz razprave povzemamo, da novi ekonomski pogoji, zlasti sistem delitve dohodka, predstavljajo najbolj odgovorno nalogo in možnost za poglobljanje sistema samoupravljanja. Pri uveljavljanju ekonomskih enot pa smo včasih več ali manj zašli na stevi tiri, kar smo to pojmovali in obravnavali preveč s tehnične strani, premalo pa smo se zavedali, da imajo te novosti tudi globok družbeno politični pomen.

Vzporedno z uveljavljanjem decentralizacije delavskega samoupravljanja so se pojavila tudi mišljenja, da s tem ne bomo uspeli. Te težnje so se kazale tudi v jesenski Zeleni. Vendar so poznejši uspehi pokazali, da so bili vsi ti pomisleki odveč. Delavci po ekonomskih enotah namreč niso razpravljali samo o tem, kje bodo dobili sredstva, temveč tudi to, kako jih bodo ustvarili. Tudi trditve, da bodo nekatere centralne službe več ali manj ovirale decentralizacijo delavskega samoupravljanja, so se pokazale neumestne.

Uveljavljanje ekonomskih enot poteka dokaj ugodno tudi v tržiških podjetjih. Sestanki, ki jih je pripravila sindikalna podružnica tovarne »Peko« zadnje dni meseca maja, so pokazali, da se proizvajalci živo zanimajo za življenje in delo podjetja in da so tudi zelo zainteresirani za to, da se

obratni delavski svet čim prej izvolijo. Ker pa vsem proizvajalcem še ni znano, kako bodo delali in kakšne pristojnosti bodo imeli ti sveti, bi bilo smotno pripraviti več seminarjev in razgovorov o teh vprašanjih.

Ena izmed slabosti razprav po naših ekonomskih enotah je tudi v tem, da nehoti več ali manj razpravljajo samo o osebnih dohodkih, medtem ko vse ostale probleme zanemarjajo. Nekateri udeleženci zadnjega plenuma OSS so bili mnenja, da bi se moralo po ekonomskih enotah bolj načrtno razpravljati o delovni storilnosti. V nekaterih naših gospodarskih organizacijah se še vedno kaže premalo interesa za uspešno poslovanje in nadaljnji razvoj podjetja, kar je značilno prav za tiste delovne kolektive, med katerimi je še mnogo ljudi, ki se ukvarjajo tudi s kmetijsko proizvodnjo.

Drugo vprašanje, ki je neposredno povezano z ekonomskimi enotami, je tudi delitev dohodka po delu. Nekatera podjetja so se tega vprašanja lotila z odgovornostjo in prav pri tem dosegla že vidne uspehe. Konkretna praksa pa je pokazala, da teh problemov ni mogoče reševati z enostavnimi in primitivnimi stališči ter merili, temveč da to terjajo sodelovanje vseh proizvajalcev. Povsod tam, kjer so načeli obravnavo delitve dohodkov s tega stališča, so se delovni kolektivi razgibal in izoblikovala so se tudi že prva stališča. Vse te razprave pa so dobile svojo konkretizacijo tudi v oblikovanju ekonomskih enot, decentralizacije sredstev in upravljanja.

Člani plenuma OSS Kranj med delom na zadnjem zasedanju (9. junija)

Tiskovna konferenca na Poljanah nad Jesenicami

40.000 udeležencev

SE BO 4. JULIJA ZBRALO NA POLJANAH — PRIPRAVE DOSLEJ NAJBOLJŠE V TRŽIČU —
NA ZBOROVANJU BO GOVORIL ČLAN IK CK ZKS BORIS ZIHERL
BLIZU 6000 UDELEŽENCEV PARTIZANSKEGA MARŠA

Poljane nad Jesenicami, 10. junija. — Danes je bila tu tiskovna konferenca, ki jo je pripravil Okrajni odbor za proslavo 20. obletnice ljudske vstaje Kranj, o pomenu in pripravi na osrednjo proslavo na Gorenjskem, ki bo na Poljanah nad Jesenicami 4. julija. Poleg predstavnikov posameznih uradnih svetov, so konferenci med drugimi tudi prisostvovali: predsednik OO SZDL Martin Kosir, sekretar OO SZDL Milan Regouc, sekretar Obk ZKS Jesenice Ivko Saksida, predsednik Oblo France Treven, predsednik Oblo SZDL Jesenice Roman Tržan, član predsedstva OO SZDL Slavko Beznik, sekretar OO ZB Franc Konobelj-Slovenko, tajnik odbora za proslavo 20-letnice ljudske vstaje Janko Prezelj, predsednik občinskih odborov za proslavo 20-letnice vstaje in predsednik občinskih komisij LMS. Prisotne na konferenci je najprej pozdravil France Treven, predsednik Oblo Jesenice. Poudaril je pomen sestanka nato pa prepuстил besedo Slavku Bezniku, predsedniku propagandne komisije pri Okrajnem odboru za 20-letnico ljudske vstaje. Ta je govoril o pomenu in vlogi tiska ob tej veliki manifestaciji. Za njim je govoril Jože Varl o nekaterih poglavjih iz boja jeseniškega delavskega. Za tem je tovariš Kavalar razložil program proslavljanja. Janko Prezelj je seznanil prisotne s partizanskimi podhodi, Franjo Klotnik je pripovedoval o partizanski kurirski poti, Ivan Vovk pa o prvih borbah na Mežakliji. Udeleženci posveta so si ogledali tudi novi spomenik, ki ga grade in ga bodo odkrili ob proslavljanju.

spomenik ogromnim žrtvam, ki jih je delovno ljudstvo dajalo na svoji težki, s krvjo in znojem ter z neomajno vero v srečno prihodnost človeštva tiskovani poti — z vero v komunizem.

Praznovanje se bo pričelo že 28. junija, ko si bodo na Poljanah nad Jesenicami taborniki in planinci postavili tabor. 1. julija bodo prispeli na Poljane Koroški Slovenci. Pravo praznovanje pa se prične pravzaprav šele v ponedeljek 3. julija. Zvečer bodo svečano odkrili novi spomenik, ki predstavlja skupino ljudi, ki so se tolikokrat v zgodovini Poljan shajali tod in menili o svojih prihodnjih nalogah. Spomenik, obsega pet skal, ki stoje v krogu. Na emi izmed njih pa bodo vklesani verzi Mihe Kljnarja. V mraku bodo povsod zagoreli kresovi, obenem pa se bo pričel tudi partizanski miting. Po mitingu bodo ob številnih manjših tabornih ognjih stari borci pripovedovali o svojih borbah. Na sam dan borca — na dan 4. julija — bo vsa Gorenjska že navsezgodaj na nogah. Budnice in letala Alpskega letalskega centra iz Lesc bodo vsem delovnim ljudem Gorenjske naznanjale pričetek velikih praznovanj. S številnimi izrednimi vlaki, avtobusi in kamioni bodo ljudje iz vse Gorenjske odhajali na to veliko slavnost. Menijo, da se bo na ta dan zbralo nad 40.000 ljudi z vse Gorenjske. Ob pol (Nadaljevanje na 2. strani)

Prešernova rojstna hiša je te dni močna obiskovana. V Vrbo prihajajo dijaki in druge skupine iz vse države, pa tudi od drugod

V tej dolgi zeleni dolini zdaj v napol sončnih in deževnih dneh pojejo lopate in kladiva ter pripravljajo vse potrebno za proslavo, ki se bo pričela že 28. junija in bo trajala vse do Dneva borca — 4. julija. Stari in mladi od vsepovsod bodo prišli v to zeleno dolino, ki se končuje na emi strani v nizkih gričih s svetlozelenimi macesni na drugi pa v starih pobočjih Obrance — od vsepovsod bodo prihajali in se spominjali vseh trdih let vojne,

se spominjali naših sedanjih uspehov, a obenem tudi vseh tistih prvih majev, ki so jih prežvečeli morda tod v tej dolini ali pa so jim o njih pripovedovali drugi. Vsa Gorenjska bo na nogah. Na sam dan borca bodo od vsepovsod prihajale Partizanske kolone, ki bodo že nekaj dni prej pripravile vso Gorenjsko; ljudje iz tovarn, šol iz vasi in kmetijskih zadrug bodo napolnili to tiho dolino, se srečali in spomnili tistih dni, ki smo jih prebrodili. Te Po-

ljane so kraj, kamor se radi vrnemo s spomini na revolucionarno preteklost in so kraj našega ponosa. V njihovem okrilju se je izklesala revolucionarna misel generacij, ki so se žrtvovale za socialistično revolucijo in s svojim bojem in delom odprle pot v življenje generacij, ki je že postala gospodar na svojem in ki bo ustvarila svet po svoji človečnosti in ustvarjalnem prizadevanju. Tak svet — svet poštenih in ustvarjalnih ljudi — bo najlepši

Kaj je pokazala anketa o poklicih med mladino?

Veliko izbire

LE ZA NEKATERE POKLICE JE VEČ PRIJAV KAKOR PA PROSTIH UČNIH MEST

V začetku letošnjega leta so poverjeniki za poklicno usmerjanje mladine izvedli v osnovnih šolah v kranjski občini anketo o tem, za kakšne poklice so se odločili mladinci, ki letos zaključujejo obvezno osemletno šolanje. Nekateri učenci so bili tedaj še neodločeni oziroma bodo še menjali svojo odločitev, zato izvedena anketa ne more dati neke dokončne slike, lahko pa služi kot preprosta orientacija za poklicno usmerjanje mladine.

medtem ko želi 18 učencev nadaljevati šolanje na nekaterih drugih srednjih strokovnih šolah.

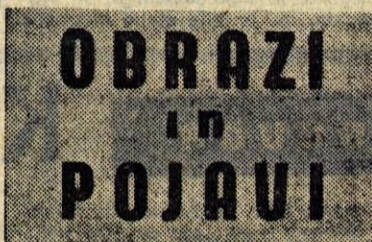
Za uk se je odločilo, kakor smo že navedli, 272 učencev. Do izvedbe ankete pa je bilo prijavljenih 472 prostih učnih mest. Iz te primerjave je torej razvidno, da ima mladina v kranjski občini velike možnosti izbire poklica. Problem nastaja le v treh primerih in to za učenje poklica avtomobilist (Nadaljevanje na 2. str.)

Letos zaključuje obvezno šolanje v kranjski občini 766 učencev in učenic; od tega v petem razredu osnovne šole 29, v šestem 81, v sedmem 198 in v osmem razredu 468 mladih. V teh številkah niso upoštevani podatki štirih manjših šol, kjer zaključuje šolanje okrog 20 učencev.

Iz navedene ankete je razvidno, da se je od 766 anketirancev 87 mladih odločilo, da bo kljub dovršeni šolski obveznosti nadaljevalo šolanje v osnovni šoli, medtem ko se je za študij na gimnaziji odločilo 90 učencev, za šolanje v raznih srednjih šolah 206 učencev in za učenje poklica 272 učencev. Doma na kmetiji namerava ostati pet mladih, tri deset pa se jih bo takoj vključilo v delo oziroma v proizvodnjo, 96 anketirancev pa ob času popisa še ni bilo odločenih.

Od skupnih 206 mladih, ki so se odločili za šolanje na srednjih strokovnih šolah, se namerava vpisati na tehnično srednjo šolo 49, na ekonomsko srednjo šolo 26, na administrativno šolo 48, na učiteljske in vzgojiteljske šole 21, na zdravstvene šole in na

šolo za farmacevtske tehnike 22, na šolo za tehnične risarje 6, na gozdarsko šolo 8 in na srednjo pomorsko šolo prav tako osem,

PRISRČNO IN SKROMNO PRAZNOVANJE VELIKE DELOVNE ZMAGE

Kranj, 11. junija
Delovni kolektiv komunalnega podjetja Vodovod iz Kranja, je danes proslavljal doslej prav gotovo svoj največji delovni uspeh. Otvoril je nove delovne prostore. Pomanjkanje le-teh je doslej najbolj zaviralo celotno dejavnost podjetja. Slavnostna otvoritev — katere so se udeležili tudi številni predstavniki družbenih organizacij, je bila združena tudi s proslavo ob 20-letnici revolucije. Na proslavi so govorili predstavniki delavskega upravljanja, otroci članov delovnega kolektiva Vodovod so recitali, kot gost pa je nastopil moški pevski zbor iz Duplej pod vodstvom Eda Ošabnika.

Kolikšnega pomena so novi prostori za kolektiv, lahko najlaže ilustriramo z nekaterimi številkami. Medtem ko je podjetje imelo v letu 1956 okoli 40 milijonov dinarjev celotnega dohodka, ki ga ustvarilo samo letos v prvih štirih

mesecih nad 52 milijonov dinarjev dohodka. Torej je dohodek povečalo za 34,1 %, medtem ko se je kolektiv v istem obdobju povečal le od 28 na 41 članov. Vsekakor pa bi bili uspehi podjetja tudi v preteklem obdobju še večji, če delavcev pri delu ne bi ovirali neurejeni prostori. Današnja proslava delovne zmage pa prav gotovo pomeni prelomnico v nadaljnjem razvoju komunalnega podjetja Vodovod. Celoten kolektiv je prepričan, da se bo šele sedaj lotil številnih nalog, ki ga čakajo in da jih bo šele sedaj lahko izvedel tako, kot si že dolgo želi.

Delno izboljšanje, vendar še vedno nestanovitno.

